

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV)

Mgr. Alena Pastorková

Tel.: +421 905 370 680

E-mail: alena.pastorkova@uluv.sk

Web: www.uluv.sk

Tlačová správa, 7. 6. 2024

Výstava *Ľan/Lab*

Výstava sa zameriava na tradičné i netradičné technologické procesy spracovania priadneho ľanu. Expozícia s ukázkami pradenia, tkania, paličkovania, ale aj prírodného farbenia či experimentálnej tvorby z tohto rastlinného materiálu dopĺňa výstavu *Tradícia netradične: Ľan a konopa* inštalovanú v Galérii ÚĽUV na Obchodnej 64 v Bratislave. Návštevníci oboch galérií tak získajú ucelený obraz o možnostiach spracovania a využitia ľanu kedysi a dnes.

Názov výstavy: *Ľan/Lab*

Miesto: Dizajn štúdio ÚĽUV, Dobrovičova 13, Bratislava

Otvorené: utorok, streda, piatok 12.00 – 18.00 h, štvrtok 12.00 – 19.00 h

Vernisáž výstavy: 18. 6. 2024 o 18.00 h

Trvanie výstavy: 19. 6. – 20. 9. 2024

Kurátorky: Radoslava Janáčková, Ingrid Ondrejčíková

Spôsob pestovania a spracovania ľanu je známy človeku už od neolitu. Priadny ľan sa v minulosti pestoval takmer v celej Európe a až do začiatku 20. storočia tvoril hlavnú zložku tradičného odevu na Slovensku. Samotný proces, ktorý umožňuje získať zo stoniek ľanu vlákna, má niekoľko fáz – sadenie, zber, čistenie, močenie, lámánie, česanie a pradenie. Priebeh spracovania je ekologický, bez nevyhnutnosti použitia chemických prostriedkov.

Kurátorky výstavy majú v rámci celoročnej témy ÚĽUV-u, ktorou je ľan, konopa a žihľava, ambíciu predstaviť a edukovať širokú verejnosť o procese spracovania priadneho ľanu. Vystavené predmety, ako trlica, praslice či hrebene, dýchajú minulosťou a prekvapujú nestarnúcou krásou a funkčnosťou. Dôkazom zmysluplnosti návratu ku koreňom v podobe dizajnových a zároveň funkčných nástrojov na spracovanie ľanu je aj projekt *Príbeh ľanu*, za ktorý Vladimíra Maťaše získala v súťaži Národná cena za dizajn 2021 špeciálne uznanie za kompletný výskum v oblasti dizajnu a remesla. Inšpirovala ju prastará mama, ktorá ľan pestovala, lámala, česala, priadla, tkala a vyrábala z neho doplnky do domácnosti či časti tradičného odevu.

Historické exponáty doplnia súčasné práce študentov Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave, ktorí sa vo svojich výstupoch zamerali na proces paličkovania čipiek, tkania a prírodného farbenia ľanu. Vzorok materiálov autorky Zuzany Gombošovej vyrobené experimentálne z prírodných vlákien, ktoré na výstavu zapožičalo Slovenské centrum dizajnu, sú výsledkom projektu *Plant matters/Rastlinné záležitosti*. Projekt sa zameril na zhodnotenie využitia rastlinných vlákien z územia Slovenska na výrobu vybraných druhov biokompozitných materiálov na báze bakteriálnej celulózy.

Prijmite srdečné pozvanie na vernisáž výstavy *Ľan/Lab* dňa 18. 6. 2024 o 18.00 h.

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV) vykonáva a podporuje aktivity vedúce k zachovaniu a rozvíjaniu tradičných remesiel a ľudovej umeleckej výroby v súčasných podmienkach. Riadi regionálne centrá remesiel, vykonáva múzejnú, dokumentačnú, výstavnú a edičnú činnosť. Vzájomnou spoluprácou s výrobcami a dizajnérmi trvale podnecuje vznik nových diel. Viac o aktivitách ÚĽUV-u: www.uluv.sk.